

[Elisabeth Bruun Olesen]

har set Røddingbevægelsen inden for HK bl.a., og det skyldes selvfølgelig, at der mangler demokrati i fagbevægelsen, og at apparatet for mange er blevet vigtigere end sagen, det vil sige, at midlerne overskygger målene.

Denne krise ser vi som en udfordring til, at der skal ske reformer i fagbevægelsens struktur, og at det er nødvendigt, at der sker demokratiseringer. Derfor vil vi i fagforeningerne og i fagbevægelsen arbejde for, at demokratiet trækkes nedad, forstået på den måde at afgørende beslutninger i konkrete situationer flyttes væk fra hovedbestyrelserne og i stedet for lægges direkte ud til medlemmerne til urafstemning på ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger. Vi mener, at medlemmerne skulle have tilsendt indkaldelse med fremlæggelse af alternative forslag, og at urafstemningerne skal foregå på generalforsamlinger, hvor alle får mulighed for at tage stilling gennem kollektive diskussioner i stedet for en urafstemning pr. brev, der foregår ud fra medlemmets isolerede situation i hjemmet.

Man kan indkalde sådanne ekstraordinære generalforsamlinger over hele landet med kort varsel. Man kan tælle stemmerne fra de fremmødte sammen; og det forslag, der så har medlemmernes flertal, kan derefter tegne forbundets holdning.

Dette var et bud på, hvordan en demokratisering kunne se ud. Jeg siger ikke, det skal være det endegyldige bud, men det kunne være et bud.

Hvad angår partistøtten til politiske partier, som mange synes at denne sag også handler om, mener jeg, at der er en forskel på forbundene og fagforeningerne. Forbundenes støtte gives på topplan. Det kan være problematisk, men VS vil ikke i Folketinget være med til at sige, at det er noget, fagforbundet ikke må gøre. Fagforbundene må selv finde ud af, om de vil eller ej. Vi mener, at en stor del af støtten skal gives på et mere lokalt plan i fagforeningerne, fordi man dér selv kan være med til at stemme, selv være med til at diskutere som et led i det direkte demokrati simpelt hen ved at møde op. Men vi mener ikke, at Folketinget skal blande sig i, hvordan fagbevægelsen bruger sine penge. Den eneste lovgivning, der er brug for i så henseende, er, at ethvert bidrag til politiske partier bliver et offentligt anliggende. Det vil

sige, at partierne får offentlig regnskabspligt, så offentligheden kan se, hvem der økonomisk står bag partierne. I den forbindelse er det for så vidt lidt grinagtigt med den vrede og harme, og jeg ved ikke hvad, der rejses imod fagbevægelsen, der hovedsagelig giver Socialdemokratiet støtte, netop fordi det foregår i fuld offentlighed, fordi alle ved det. Der er ingen, der ved, om Landbrugsrådet giver Venstre støtte. Hvis vi vidste det, skulle vi så lovgive imod det eller hvad?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Solidaritet er en god ting, men jeg synes, man må føje til, at det forudsætter, at denne solidaritet med en gruppes arbejde for at opnå bestemte rettigheder, fremskridt og fordele skal være frivillig. Hvis en såkaldt solidaritet er fremkaldt ved tvang, er den kun såkaldt. Det synes jeg er et vigtigt ideologisk grundsynspunkt, og det er vel også baggrunden for, at de vise grundlovsfædre, som har udarbejdet vor forfatning – og den er jo blevet bekræftet mange gange i årtiernes løb, dels af skiftende rigsdage og folketing, dels af befolkningen gennem folkeafstemninger – har indsat sætningen om, at ingen skal kunne tvinges til at være medlem af en bestemt forening. Jeg synes ikke, dette er ligegyldigt. Det må nødvendigvis være udgangspunktet, når vi i Folketinget beskæftiger os med disse vigtige emner, som berører det enkelte menneskes, det enkelte individs retsbeskyttelse og integritet.

Jeg har ikke så mange betragtninger at gøre gældende efter ordførernes mange indlæg.

Fru Pia Kjærsgaard mente, sådan forstod jeg det, at vi skulle have spillet ud på et tidligere tidspunkt. Det tror jeg ville have været forkert. Jeg mener, det er rigtigt af både regering og Folketing at have afventet den nu foreliggende højesteretsdom, som viser os, hvordan den gældende lov virker i det praktiske liv; det ville ikke have været så egnet at vedtage en ny lovbestemmelse midt under en retssag. Jeg beder også Folketingets medlemmer være opmærksom på den uhyre interesse, som er forbundet med, at højesteretsdommen i sine præmisser tilkendegiver sig væsentligt anderledes end Landsretten.

Regeringen har nu den opfattelse, at vi tør fastslå det som en ideel mangel i den gæl-